

רפורמת היבוא החדשה תקינה

חוק ההסדרים
נובמבר 2021

חז' הילמן, סמנכ"ל יבוא מכס ותקינה

הגברת התחרות באמצעות הסרת חסמי יבוא

ועדות שונות מצאו שהסרת חסמי יבוא היא הדרך לייצר תחרות אפקטיבית יותר.

הרפורמה מתמקדת בחסמי היבוא שעניינם הדרישות המהותיות ושיטת האכיפה:

1. פערים בין הרגולציה המקומית לרגולציה הנהוגה במדינות מפותחות.
2. מדיניות אכיפה ייחודית: טרם הכניסה לשוק, במקום הצהרה בכניסה ואכיפה בשווקים.

מוטיבציה לרפורמה

מה היה עד כה- רפורמות קודמות בשנים האחרונות

שינוי מבני במכון התקנים

תחרות בין מעבדות הפרטיות למכון התקנים

התחרות בפועל מוגבלת ביותר.

בחינת כל תקן שמקודם כדי לוודא שאינו מכיל חסמי יבוא

- תהליך שנועד להתאים את התקנים הרשמיים המאומצים לתקינה בינלאומית.
- בעיות: - לוחות זמנים ממושכים לעדכון תקנים.
- העדר מענה לתקנים מקוריים ולתקנים מחייבים מכח תקנה או צו.

רקע

רקע להבנת הרפורמה החדשה ביבוא בהיבט תקינה

מדובר ברפורמה מקיפה במסגרתה תוקנו פקודת היבוא והיצוא וחוק התקנים.

הרפורמה משנה פרדיגמה ומעבירה כמות עצומה של מוצרים למסלול פיקוח על היבוא שהוא מבוסס הצהרה, לצד אימוץ דרישות רגולציה בינ"ל מקובלות בצורה טובה יותר ולצד סמכויות אכיפה משמעותיות.

הרפורמה מצריכה שינוי תפיסתי בקרב היבואנים על האחריות שלהם לעמידת המוצרים המיובאים בדרישות הרגולציה המקומיות, ועל יכולתם לבסס את הצהרותיהם במסמכים מתאימים לפי הדרישות בישראל. חשוב להבין שניתנו סמכויות אכיפה מאד משמעותיות ביחס להפרות בהקשרים אלו ובכלל זה סמכויות להטיל עיצומים כספיים במאות אלפי שקלים.

רפורמת היבוא - פרק תקינה

**מועד השינוי – יוני 2022
(עם אופציה לדחות בעד
9 חודשים)**

שיטת האכיפה הנהוגה בתקינה כיום

קיימים כ-510 תקנים רשמיים. המסלול הבירוקרטי ביבוא נקבע לפי שייכות תקן רשמי לאחת מבין 4 קבוצות יבוא, לפי רמת הסיכון הטמונה בהם לבריאות הציבור ובטיחותו:

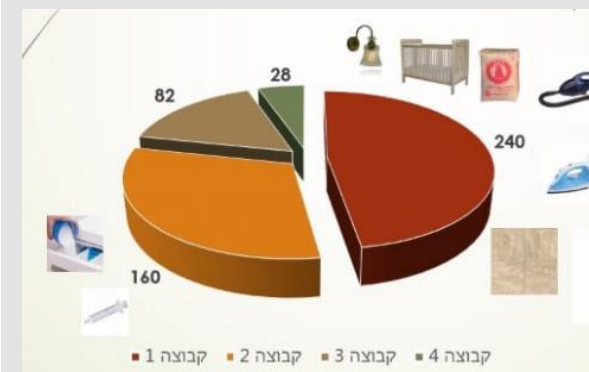
קבוצה 1: טובין שרמת הסיכון הטמונה בהם הינה הגבוהה ביותר, כגון: צעצועים, מוצרי חשמל ביתיים, מכלי לחץ, מטפי קצף מטלטלים לכיבוי אש ועוד. יידרשו 2 תנאים: **אישור דגם** (אישור מעבדת בדיקה) ו**אישור משלוח** (אישור כי המוצר הנדגם מכל משלוח, עומד בתקן וזהה ליתר המוצרים שבאותו המשלוח).

קבוצה 2: טובין שרמת הסיכון שבהם בינונית, כגון: נורות מסוימות, אביזרי חיבור לצינורות, שטיחים, ירעות לאיטום גגות ועוד. **נדרש אישור דגם המוצר והצהרת היבואן** על כך שהמוצרים במשלוחים השוטפים זהים לדגם שאושר ועומדים בדרישות התקנים החלים עליהם.

קבוצה 3: טובין שרמת הסיכון הטמונה בהם הינה נמוכה, כגון: אריחי קרמיקה לחיפוי קירות, משקפי שמש, ועוד. התנאי היחיד שנדרש הוא **הצהרה** כי הטובין שבמשלוח מתאימים לתקן הרשמי החל עליהם.

קבוצה 4: טובין **שמיובאים לתעשייה בלבד** ולגביהם יינתן פטור מראש מעמידה בתקן רשמי.

פילוח אחוזים של תקנים בקבוצות התקינה:

מקור: מצגת של הממונה על חוקיות היבוא במשרד הכלכלה, אוקטובר 2021

מעבר רחב לפיקוח מבוסס הצהרה

בשבועות הקרובים צפוי משרד הכלכלה לפרסם צו קבוצות יבוא שיעביר את מרבית התקנים לקבוצת יבוא 2 (אישור דגם + הצהרה מדי משלוח) או 3 (הצהרה מדי משלוח).

בתיקון החוק הוחלט על רשימה מוגבלת של תקנים שיישארו בקבוצת יבוא 1 (אישור דגם + אישור משלוח) גם לאחר שהרפורמה תיכנס לתוקף ובכלל זה:

- ציוד הרמה
- בקבוקים וכלי אוכל להזנת תינוקות
- ציוד לחץ
- מוצצים ופטמות
- אביזרים או מכשירים המשמשים במערכות גז פחמימני מעובה (גז בישול)
- מחזיק מוצץ
- ובכלל זה מכלי גז, ווסתים, מונים, ברזים, צנרת, מכשירים צורכי גז
- כבלי חשמל למתח נמוך ובינוני
- סוכם גם שחצי שנה נוספת בקבוצת יבוא 1
- תינתן לדודי שמש, תרמוסטטים ואביזרי השחזה.
- אמצעי בטיחות אש וציוד לגילוי וכיבוי אש
- ברזל לזיון בטון
- מתקנים לילדים במגרשי משחקים
- צעצועים לילדים עד גיל 3

רפורמת היבוא - פרק התקינה

**מועד השינוי – יוני 2022
(עם אופציה לדחות בעד
9 חודשים)**

רפורמת היבוא- פרק תקינה

מועד השינוי – יוני 2022
(עם אופציה לדחות בעד
9 חודשים)

מסלול פיקוח בינ"ל ("קסיס") חדש- מתווסף כחלופה למסלולים הקיימים

הוחלט לייצר מסלול בינ"ל, במסגרתו ניתן יהיה לייבא מוצרים שעומדים בתקינה בינ"ל שאומצה בישראל בתקן רשמי, ולמעט סימון כנדרש לפי הדין בישראל והתאמה לרשת החשמל בישראל.

המסלול הוא לפי המהדורה העדכנית של תקינה שאומצה בישראל, אף אם לא הספיקו לאמץ את אותה מהדורה עדכנית בתקינה הרשמית בארץ. ביחס למוצרים שחל עליהם תקן רשמי שאינו מאמץ תקינה זרה, ניתנה סמכות לשרת הכלכלה לאמץ בצורה ישירה תקן בינ"ל שיאפשר יבוא במסלול זה.

התקנים המפורטים **בתוספת השלישית לחוק** (שהיא תוספת שמפורטים בה כרגע עשרות רבות של תקנים או חלק מהם) הוחרגו ממסלול זה – ואולם רשימת ההחרגות צפויה להיות מצומצמת יותר בהמשך.

מה נדרש ביחס לתקנים במסלול קסיס שאינם בקבוצת יבוא 1?

ביחס לתקנים במסלול קסיס שאינם בקבוצת יבוא 1, על היבואן לצרף להצהרה:

1. תעודת בדיקה ממעבדה מוסמכת על ידי גוף החבר ב- ILAC על עמידה בתקן הבינ"ל שאומץ (על עדכוניו).
2. התחייבות שהטובין במשלוח זהים לטובין שאליהם מתייחסת תעודת בדיקת המעבדה.
3. התחייבות להשלמת דרישות סימון והתאמה לרשת החשמל.

הבהרה עם דוגמא: ביחס לתקן שמשויך גם למסלול קסיס וגם לקבוצת יבוא 2, במקרה בו בחר היבואן לשחרר במסלול קסיס יוכל לעשות שימוש בתעודת בדיקה מחו"ל לפי התנאים של מסלול קסיס, ואולם אם בחר לשחרר במסלול הקיים כיום של קבוצה 2 יחויב באישור דגם מעת מעבדה בישראל.

יוצאי דופן:

- כאשר ברגולציה הזרה קיימת דרישה לתעודה של Conformity Assessment Body בדבר עמידה בדרישות אסדרה זרה, זה יידרש גם בישראל.
- לעניין הוכחת עמידת הטובין בתקנים שעניינם מסמוך סימון ותיעוד (כגון ת"י 2302 חלק 1) ניתנה סמכות לממונה על התקינה לבקש לצרף מסמך חלופי לתעודת הבדיקה המעיד על העמידה בדרישות הרגולציה הזרה.

רפורמת היבוא- פרק תקינה

מועד השינוי – יוני 2022
(עם אופציה לדחות בעד
9 חודשים)

חלוקה למסלולים ולקבוצות יבוא

סיכום ביניים:

נכון לשלב זה, אנחנו יודעים אילו מוצרים יישארו בקבוצת יבוא 1:
ציוד הרמה; ציוד לחץ; אביזרים או מכשירים המשמשים במערכות גז פחמימני מעובה (גז בישול) ובכלל זה מכלי גז, ווסתים, מונים, ברזים, צנרת, מכשירים צורכי גז; אמצעי בטיחות אש וציוד לגילוי וכיבוי אש; ברזל לזיון בטון; מתקנים לילדים במגרשי משחקים; צעצועים לילדים עד גיל 3; מוצצים ופטמות; מחזיק מוצץ; בקבוקים וכלי אוכל להזנת תינוקות; כבלי חשמל למתח נמוך ובינוני (סוכם גם שחצי שנה נוספת בקבוצת יבוא 1 תינתן גם לדודי שמש, תרמוסטטים ואביזרי השחזה).

עד סוף שנת 2021 מנהל תקינה יפרסם טיוטה של עדכון לצו קבוצות היבוא ליתר התקנים.

נכון לשלב זה, אנחנו יודעים, על דרך השלילה, אילו תקנים הוחרגו ולא יכללו במסלול הפיקוח הבינ"ל ("קסיס") החדש- תקנים אלו מפורטים בתוספת השלישית של החוק. הרשימה עשויה להצטמצם בהמשך.

תקנים מקוריים ותקנים שאינם רשמיים אינם נכללים במסלול קסיס (הערה – סמכות לשרה).

רפורמת היבוא- פרק תקינה

מועד השינוי – יוני 2022
(עם אופציה לדחות בעד
9 חודשים)

תהליך הגשת הצהרה ופיקוח ראשוני

פקודת היבוא והיצוא עודכנה, כך שההצהרה בקבוצות יבוא 2 + 3 + המסלול הבינ"ל ייעשו על ידי היבואן באמצעות מעבדת בדיקה בארץ (מעבדה מוכרת שקיבלה הכרה לאותו תקן או מעבדה של מכון התקנים).

לפי מערכת ניהול סיכונים שיפעיל משרד הכלכלה באופן מדגמי יבואנים יידרשו ביחס לחלק מהמשלוחים להעביר לבדיקה את תיק המוצר וביחס לחלק מהמשלוחים לבצע בדיקת מעבדה:

- 1. אם נדרשו להעביר את תיק המוצר,** יקבלו את אישור עמידה בדרישות הממונה מיד עם העברתו לבחינה (ובמקביל לבדיקת תוכנו) – לפני כן לא ניתן יהיה לשחרר את המשלוח.
- 2. אם נדרשו לבדיקת המוצר,** עם קבלת התחייבות היבואן להעביר לבדיקה יופק אישור עמידה בדרישות הממונה. לפני כן לא ניתן יהיה לשחרר את המשלוח.
- 3. אם לא נדרשו לבדיקות,** היבואן יקבל בתוך עד 3 ימי עבודה אישור עמידה בדרישות הממונה.

הצהרה
בהתאם
לניהול
סיכונים

תיק מוצר

נזכיר כי הדרישה לתיק מוצר קיימת כבר שנים וכלל היבואנים נדרשים לוודא שהם מכירים את הדרישות ומקיימים אותן.

על כל יבואן הרשום במרשם היבואנים לשמור תיק מוצר ביחס לכל דגם/משלוח (בהתאם לשיוך לקבוצת יבוא) לתקופה שלא תפחת מ-7 שנים ממועד השחרור של המשלוח האחרון של טובין מאותו הדגם.

האכיפה בהקשר של דרישות תיק מוצר צפויה להיות מוגברת משמעותית עם סמכויות אכיפה רבות ומחמירות – שימו לב שאתם ערוכים בהתאם לפי הדרישות.

ביסוס הצהרה על תיק מוצר

תיק מוצר לאחר הרפורמה – תיקון התוספת לפקודה

1. תיק מוצר לגבי טובין שחל עליו תקן רשמי, הכולל את כל אלה:

- (1) שם המוצר;
- (2) שם תת-המוצר;
- (3) שם הדגם;
- (4) ארץ הייצור;
- (5) פרטי היצרן או פרטי הספק.
- (6) אישור על התאמת הדגם לתקן הרשמי החל עליו בצירוף דוח בדיקה מפורט, בהתאם להנחיות הממונה על התקינה. (ההנחיות צפויות להתעדכן בעקבות הרפורמה)
- (7) תיעוד ערוצי ההפצה.
- (8) צילום המוצר והתוויות.

2. לגבי כל משלוח, מסמכים אלה:

- (1) חשבון מכר;
- (2) ~~דשמון~~ הצהרת יבוא כמשמעותו בסעיף 24 לפקודת המכס;
- (3) שטר מסירה כמשמעותו בסעיף 18 לפקודת המכס;
- (4) עותק הצהרת היבואן כאמור בסעיף 12, ככל שיש כזו;
- (5) אישור דגם ואישור משלוח, בהתאם להנחיות הממונה על התקינה; (צפויות להתעדכן בעקבות הרפורמה)
- (6) ~~צילום המוצר והתוויות;~~
- (7) מספרי אצוות ומספרים סידוריים, אם ~~הועברו ליבואן על ידי הספק רשימות הכוללות מידע זה~~ יש כאלה;
- (8) ~~תיעוד ערוצי ההפצה.~~

ביסוס הצהרה על תיק מוצר

שינויים ופטורים בתיק מוצר בעקבות הרפורמה החדשה

בעבור מוצרים שאינם מיועדים לשיווק והפצה לציבור ניתן פטור מדרישות תיק מוצר בהקשרים

הבאים:

- דוגמאות.
- מצרך המיועד לשימוש בהליכי הייצור.
- מצרך המיועד לשימוש עצמי.
- חלקי חילוף לתעשייה.

~מנהל תקינה יפרסם מדריך עדכני בנושא תיק המוצר בהמשך ואנו נקיים הדרכה ייעודית בנושא זה~

ביסוס הצהרה על תיק מוצר

אילו פטורים מחובת תקן רשמי ניתנו במסגרת הרפורמה?

פטור מחובת עמידה בתקן רשמי ביבוא וביצור את המוצרים/ מקרים הבאים:

- מוצרים שמיועדים למחקר או פיתוח כהגדרתם בחוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה.
- מוצרים שמיועדים ליצוא.

פטור מדרישות סימון הכלולות בתקן רשמי למצרך שאינו מיועד לשיווק ולהפצה לציבור שהוא אחד מאלה:

- דוגמאות
- מצרך המיועד לשימוש בהליכי הייצור
- מצרך המיועד לשימוש עצמי
- חלקי חילוף לתעשייה

פטור מחובת עמידה בדרישות תקן רשמי

שימו לב כי הוראת מנכ"ל 2.6 המאגדת את נושא פטורים מהצגת אישור תקן רשמי **נמצאת בבחינה וצפויה לעבור שינויים מהותיים**, בין היתר על רקע תיקונים בחוק ובפקודה שנכללו ברפורמה הזו.

חיזוק הפיקוח והאכיפה

על מנת לאזן את ההקלות, הרפורמה צפויה לכלול תכנית אכיפה מקיפה, לרבות תקני כוח אדם וסעיפי אכיפה מחמירים ובכלל זה הסמכות להטיל עיצומים כספיים במאות אלפי ש"בגין הפרות.

צעד משלים: פיקוח ואכיפה

מקור: מצגת משרד האוצר כפי שהוצגה בדיוני ועדת הכלכלה, אוקטובר 2021

משמעויות כוח אדם ותקציב בהיבטי האכיפה

תוספת כוח אדם ייעודית של סה"כ 46 משרות.

מתוכן בשלב ראשון:

✓11 משרות תוספת מפקחים וצוותים מקצועיים תומכים;

✓8 משרות תוספת לבקרה ביבוא;

✓8 משרות תוספת לצוותי אכיפה פלילית ועיצומים כספיים;

בשלב שני: 19 משרות נוספות שיגויסו בהתאם לצורך.

תוספת תקציבית:

- 30 מיליון ₪ עבור בדיקות יזומות ביבוא.
- 30 מיליון ₪ בגין שמירת יכולת לאומית לבדיקות מעבדה.

צעד משלים: פיקוח ואכיפה

מקור: מצגת משרד
הכלכלה כפי שהוצגה
בדיוני ועדת הכלכלה,
אוקטובר 2021

הערכת משרד הכלכלה לגידול במעבר יבואנים להצהרות בעקבות הרפורמה

שחרור בתהליך הגשת הצהרה	שחרור בתהליך בדיקות	מספר פניות יבואנים בשנה	
כ-250 אלף	כ-200 אלף	כ-450 אלף	מצב קיים
כ-480 אלף	כ-70 אלף	כ-550 אלף	מצב עתידי*

כל זאת הודות למתודולוגיה החדשה הכוללת את הנקודות שסקרנו:

- ✓דגימה בכניסה ע"י אינדיקציית מערכת הערכת הסיכונים.
- ✓בדיקות בשווקים ע"פ מידע ממוקד ותכנון.
- ✓הרתעה באמצעות סנקציות משמעותיות ליבואנים מפרי אמון.
- ✓תוקם ועדת מעקב להתקדמות הפעלת המנגנון בראשות מנכ"ל משרד הכלכלה.

אימוץ המתודולוגיה החדשה

מקור: מצגת משרד הכלכלה כפי שהוצגה בדיוני ועדת הכלכלה, אוקטובר 2021

בחינת החמרות בתקינה

בתיקונים לחוקים השונים במסגרת הרפורמה ביבוא, הוחלט להקים ועדת חריגים שיידרש להעביר לבחינתה הצעות עתידיות, ככל שיעלו, הכוללות החמרות בדרישות היבוא החלות על מוצרים שונים.

ניתנה סמכות למשרד הכלכלה להחמיר בדרישות לתקופה מוגבלת במקרים דחופים גם לפני דיון בוועדת החריגים.

ועדת חריגים

קיצור תהליך עדכון תקן רשמי

נעשו תיקונים בחוק התקנים שנועדו לקצר את לוחות הזמנים בעדכון תקן רשמי וכך לאפשר לתקינה המקומית להגיב מהר יותר לשינויים בתקינה המאומצת.

במקביל, כזכור במסלול קסיס ההתייחסות היא לתקן הזר המאומץ על עדכוניו.

תהליכי עדכון תקינה רשמית קוצרו

תנאי להצלחת הרפורמה

- ✓ הנגשת מידע – לגורמי הפיקוח ולעוסקים – ממשק ייעודי של משרד הכלכלה
- ✓ הדרכות – לגורמי הפיקוח ולעוסקים
- ✓ הטמעות בארגונים – אצל העוסקים
- ✓ מענה מהיר של מנהל תקינה לסוגיות מקצועיות שיעלו
- ✓ אכיפה חכמה ואפקטיבית

בדרך להצלחה

רפורמה בדרישות יעילות אנרגטית של מוצרי חשמל ואלקטרוניקה

במסגרת הרפורמה ביבוא, חוק מקורות אנרגיה תוקן, כך שנעשתה ממנו הפניה ישירה לדרישות היעילות האנרגטית האירופאיות (במקום אלו הקיימות כיום בתקנות) ביחס למוצרים הבאים:

- צ'ילרים
- מזגנים
- מקררים
- מכונות כביסה
- מייבשי כביסה
- מדיחי כלים
- תנורי אפיה
- נורות
- נטל לנורה פלוארנית
- ממיר לטלוויזיה
- טלוויזיה מנוע השראה חשמלי אסינכרוני תלת-מופעי כלובי
- מכשירי חשמל במצב המתנה

תיקונים בחוק מקורות אנרגיה

מועד השינוי – ספטמבר 2022
(עם אופציה לדחות בעד 9
חודשים)

רפורמה בדרישות יעילות אנרגטית של מוצרי חשמל ואלקטרוניקה

הוגדר בחוק תהליך יבוא מבוסס הצהרה למוצרים אלו, כאשר את ההצהרה יש לבסס באמצעות אחד מהבאים:

- **מסמך DOC (declaration of conformity)** רלוונטי מטעם היצרן בליווי תווית יעילות אנרגטית (כשלפי הרגולציה האירופאית נדרשת תווית כזו).
  - **תעודת בדיקה מאת מעבדה מוסמכת שהסמיך גוף החבר בארגון ILAC או מאת מכון התקנים הישראלי או מאת מעבדה מאושרת**, שלפיה המוצר עומד בדרישות רמת הנצילות האנרגטית של המכשיר החשמלי כאמור בדרישות חוקיות הייבוא האירופיות, ויצרף לה תווית דירוג אנרגטי המתאימה לרמת הנצילות האנרגטית של המכשיר החשמלי, אם נדרשת תווית כאמור בדרישות חוקיות הייבוא האירופיות.
- על היבואן להתחייב כי המכשיר שלגביו התבקש האישור זהה למכשיר שאליו נוגעים המסמכים שלעיל.**

תיקונים בחוק מקורות אנרגיה

**מועד השינוי – ספטמבר 2022
(עם אופציה לדחות בעד 9
חודשים)**

תווית אנרגיה

במסגרת תיקון החוק, גם הסדירו את רשימת המוצרים שנדרשים לתווית אנרגיה ואת אלו שאינם נדרשים לכך והגדירו סמכויות אכיפה.

אנחנו בקשר מול משרד התשתיות בבקשה שיתקין תקנות שיאפשרו תקופות מעבר נדרשות שבמהלכן נכון לדעתנו לאפשר שבמקביל לרגולציה האירופאית שאומצה, יחולו גם התקנות הקיימות כיום.

~בהמשך בכוונתנו לקיים מפגש הדרכה ייעודי בנושא זה בשיתוף משרד האנרגיה~

תיקונים בחוק מקורות אנרגיה

מועד השינוי – ספטמבר 2022
(עם אופציה לדחות בעד 9
חודשים)

תודה!

razh@chamber.org.il

זו סקירה כללית, שאינה זו מלאה ובוודאי לא מחייבת, אלא רק נועדה להקל

עליכם להבין את עיקרי הרפורמה.

המסמכים המחייבים הם אלו שפורסמו ברשומות.

הסתייגות

